den kun omhandler importerede produkter.

Den omstændighed at den pågældende lovgivning henviser til reglerne for produktionen i udførselsmedlemsstaten, berører ikke denne konklusion, eftersom forskelsbehandlingen kun kan konstateres i forbindelse med lovgivningen i den stat, hvor afsætningen sker, dvs. indførselsmedlemsstaten.

2. Selv om hindringer for de frie varebevægelser, der skyldes forskelle i nationale bestemmelser om afsætning af produkter, især kan være begrundet i hensynet til beskyttelse af forbrugerne, udelukker en national lovgivnings karakter af forskelsbehandling dog anvendelsen af dette kriterium, idet dette kun vedrører bestemmelser i lovgivningerne, der indeholder ensartede regler for afsætning af indenlandske og importerede produkter.

I sag 59/82

angående en anmodning, som Landgericht München I, 7. afdeling for handelssager, i medfør af EØF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag

SCHUTZVERBAND GEGEN UNWESEN IN DER WIRTSCHAFT

mod

WEINVERTRIEBS-GMBH

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af EØF-traktatens artikel 30 ff.,

har

DOMSTOLEN

sammensat af formanden for anden afdeling, fungerende præsident, P. Pescatore, afdelingsformændene A. O'Keeffe og U. Everling, dommerne Mackenzie Stuart, G. Bosco, T. Koopmans, O. Due, K. Bahlmann og Y. Galmot,

generaladvokat: G. F. Mancini
justitssekretær: P. Heim

afsagt følgende

DOM

Sagsfremstilling

De faktiske omstændigheder og retsforhandlingernes forløb samt de indlæg, der er indgivet i henhold til artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen, kan sammenfattes således:

I — Faktiske omstændigheder og skriftveksling

1. Sagsøgeren i hovedsagen har anlagt sag ved Landgericht München I, med påstand om, at der nedlægges forbud mod, at sagsøgte i hovedsagen i Forbundsrepublikken Tyskland afsætter vermouth, der er importeret fra Italien og fremstillet dér, med den begrundelse, at varens alkoholindhold er lavere end 16 % vol.

I henhold til italiensk lov (§ 7 i lovdekret nr. 3 af 11. 1. 1956, nu lov nr. 108 af 16. 3. 1956) skal alkoholindholdet i vermouth, der bringes i handelen i Italien, være mindst 16 % vol. Samme lovs § 20 giver dog de italienske myndigheder hjemmel til at meddele dispensation til fremstilling af vermouth med et lavere alkoholindhold end 16 % vol., såfremt den er bestemt til eksport, og lovgivningen i bestemmelseslandet er overholdt.

Ifølge den tyske vinlov af 1971 gælder der ingen minimumsgrænse for alkoholindholdet i vermouth; dog bestemmer § 32, stk. 1, i samme lov:

»Udenlandsk fremstillede drikkevarer med et indhold af vin (udenlandske drikkevarer indeholdende vin) må kun indføres, hvis hele varens fremstilling er foretaget i den pågældende stat efter de dér gældende regler, og varen kan bringes i omsætning i den pågældende stat med henblik på konsum i den skikkelse, hvori den foreligger; . . .«

Landgericht München I, 7. afdeling for handelssager, der fandt, at det er af betydning for retten at få oplyst, om et sådant forbud er i strid med traktatens artikel 30, har forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1. Er fortolkningen af en lovbestemmelse i medlemsstat A — hvorefter en i medlemsstat B fremstillet vermouth som følge af en ringe afvigelse fra et i reglerne i medlemsstat B fastsat minimumsindhold af alkohol ikke kan omsættes i medlemsstat A — forenelig med EØF-traktatens artikel 30, hvis der i medlemsstat A ikke er fastsat et minimumsindhold af alkohol for indenlandsk vermouth, således at den pågældende vermouth, såfremt den havde været fremstillet i medlemsstat A, uden videre havde kunnet omsættes i denne medlemsstat?

Såfremt spørgsmål 1 besvares bekræftende:

2. Er den pågældende lovbestemmelse forenelig med EØF-traktatens artikel 30 ff., hvis de nationale regler i medlemsstat B bestemmer, at vermouth i medlemsstat B ikke

behøver at opfylde denne medlemsstats nationale regler om minimumsindholdet af alkohol, såfremt den pågældende vermouth er fremstillet med henblik på eksport til medlemsstat A?«

Forelæggelseskendelsen er registreret på Domstolens justitskontor den 11. februar 1982.

I medfør af artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen er der indgivet skriftlige indlæg af sagsøgeren i hovedsagen ved advokat Gerstenberg, München, af sagsøgte i hovedsagen, ved advokat Klaka, af Den italienske Republiks regering, ved avvocato dello Stato Conti, af Den franske Republiks regering, ved generalsekretær Prevel, SGCI, som befuldmægtiget, og af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, ved juridisk konsulent Wägenbaur, som befuldmægtiget.

På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisførelse.

II — Indlæg i medfør af artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen

Sagsøgeren i hovedsagen er af den opfattelse, at der ikke i denne sag er nogen mulighed for at anvende EØF-traktatens artikel 30, da det kun drejer sig om en »ganske almindelig tvist« angående nogle bestemmelser i national tysk lovgivning. Desuden antager tyske forbrugere, især alle dem, der rejser til Italien hvert år, at italiensk vermouth, der forhandles i Forbundsrepublikken Tyskland, er identisk med den italienske vermouth, der sælges under samme betegnelse i Italien. Det er uden betydning, at tysk vermouth har et lavere alkoholindhold end den pågældende italienske vermouth, da »tysk vermouth simpelt hen er et andet produkt end italiensk vermouth«.

Sagsøgte i hovedsagen har først anført, at således som de spørgsmål, der er forelagt Domstolen, er formuleret, kan de opfattes, som om den forelæggende ret anmoder Domstolen om at træffe afgørelse om, hvorvidt en national tysk bestemmelse er lovlig og forenelig med EØF-traktatens artikel 30 ff., hvilket betyder, at de må afvises. Imidlertid er det for den forelæggende ret et spørgsmål om at opnå en fortolkning af forbudet mod foranstaltninger med tilsvarende virkning som kvantitative restriktioner og en fortolkning af det almindelige princip om forbud mod forskelsbehandling. Følgelig kan spørgsmålene antages til realitetsbehandling, så meget mere som Domstolen altid har ret til at omskrive de forelagte spørgsmål.

Med hensyn til det første spørgsmål er sagsøgte i hovedsagen — efter at have henvist til de faktiske omstændigheder såvel som til de administrativt fastsatte tyske bestemmelser, der finder anvendelse i det foreliggende tilfælde — af den opfattelse, at det fremgår af Domstolens faste praksis vedrørende artikel 30, at indførselsstaten er forpligtet til ikke at stille større eller andre krav til indførte varer end til indenlandske varer. Den omstændighed, at indførte varer behandles anderledes end indenlandske varer — således som det følger af den tyske lovgivning — udgør en foranstaltning med tilsvarende virkning i den i EØF-traktatens artikel 30 forudsatte betydning.

Ifølge sagsøgte i hovedsagen kan denne foranstaltning ikke på nogen måde begrundes under henvisning til artikel 36, første punktum. Kvaliteten af den importerede italienske vermouth bestrides nemlig ifølge sagsøgte ikke af sagsøgeren i hovedsagen. Det er også uforklarligt, at italiensk vermouth med et lidt lavere alkoholindhold end 16 % vol. ikke kan importeres til Forbundsrepublikken Tyskland, især når alkoholindholdet i tysk vermouth ikke i noget tilfælde overstiger 14 % vol. Sagsøgte har desuden bemærket, at vermouth ikke drikkes på grund af sit indhold af alkohol, men på grund af sin særlige smag eller italienske oprindelse, og sagsøgte er af den opfattelse, at sagsøgeren ikke har anlagt hovedsagen med det hovedformål at beskytte tyske forbrugere, men at tjene de tyske vermouthproducenters interesser. Sagsøgte har i den anledning understreget, at forbrugerne ikke bliver vildledt af det lidt lavere alkoholindhold i det omhandlede produkt, »Fiorenzo« og at dette under alle omstændigheder ifølge Domstolens praksis i hvert fald ikke kan begrunde det absolutte forbud mod afsætning af produktet, som er sagens genstand.

Under alle omstændigheder er det kun i forebyggende øjemed, at sagsøgte i hovedsagen hævder, at det er udelukket at anvende EØF-traktatens artikel 36, første punktum, fordi den pågældende foranstaltning udgør et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af samhandelen mellem medlemsstaterne. Derfor kan man end ikke påberåbe sig hensynet til beskyttelse af den offentlige sundhed, hvilket fremgår af Domstolens praksis og især af dommen af 10. juli 1980 (sag 152/78, Kommissionen mod Frankrig, Sml. 1980, s. 2299). Følgelig mener sagsøgte i hovedsagen, at det første spørgsmål må besvares således:

»Der foreligger en foranstaltning med tilsvarende virkning i den i EØF-traktatens artikel 30 forudsatte betydning, som ikke kan begrundes i medfør af EØF-traktatens artikel 36, første punktum, når vermouth, der er fremstillet i Italien med henblik på eksport, ikke kan omsættes i Forbundsrepublikken Tyskland i medfør af nationale bestemmelser i den tyske lovgivning om vin, mens tilsvarende vermouth af tysk oprindelse kan omsættes i Forbundsrepublikken Tyskland«.

Under henvisning til besvarelsen af det første spørgsmål mener sagsøgte i hovedsagen ikke, at det er nødvendigt at besvare det andet spørgsmål.

Sagsøgte i hovedsagen anfører dog, at der i adskillige nationale bestemmelser i de forskellige medlemsstater findes bestemmelser om, at visse forbud i den nationale ret kan fraviges, når der er tale om produkter, der er bestemt til eksport. Efter at have anført nogle eksempler herpå gør sagsøgte gældende, at hver medlemsstat har en legitim interesse i »til fordel for eksportørerne at fastsætte undtagelser fra de nationale bestemmelser og i så henseende henvise til indførselsstatens ret for at beskytte dem mod ulige konkurrence i indførselsstaten«. En sådan fremgangsmåde udgør ikke en hindring for de frie varebevægelser i medfør af artikel 30, men en tilpasning til de forskelle, der stadig eksisterer inden for Fællesskabet mellem de forskellige landes regler om levnedsmidler. I øvrigt har Domstolen heller ikke i dommen af 5. februar 1981 (sag 53/80, Kaasfabriek, Sml. 1981, s. 409) antaget, at en lignende eksportklausul i nederlandsk ret udgjorde et middel til vilkårlig forskelsbehandling i samhandelen mellem medlemsstaterne i den i

EØF-traktatens artikel 36, andet punktum, forudsatte betydning.

Som følge heraf foreslår sagsøgte i hovedsagen, at det andet spørgsmål, der er forelagt Domstolen, besvares således:

»Der foreligger en foranstaltning med tilsvarende virkning i den i EØF-traktatens artikel 30 forudsatte betydning, som ikke kan begrundes i medfør af EØF-traktatens artikel 36, første punktum, når en vermouth, som lovligt er fremstillet i Italien med henblik på eksport, i henhold til de lovbestemmelser, som er i kraft dér, eller i henhold til undtagelsesbestemmelser, ikke kan omsættes i Forbundsrepublikken Tyskland i medfør af nationale bestemmelser i den tyske vinlov, mens en tilsvarende vermouth af tysk oprindelse kan omsættes i Forbundsrepublikken Tyskland«.

Den *italienske regering* er af samme opfattelse som sagsøgte i hovedsagen, hvad angår det første spørgsmål. Den har ligeledes understreget, at det følger af Domstolens praksis, samt af Kommissionens direktiv 70/50/EØF af 22. december 1969 (EFT 1970 I, s. 10), at den forskelsbehandling, der følger af de omtvistede tyske regler, i alle tilfælde må »udgøre en typisk form for kvantitativ indførselsrestriktion eller i det mindste en foranstaltning med tilsvarende virkning i den i EØF-traktatens artikel 30 forudsatte betydning«.

Den italienske regering har endvidere gjort opmærksom på, at da der i denne sag er tale om foranstaltninger, der alene finder anvendelse på importerede varer, kan »Cassis de Dijon«-sagen ikke tages i betragtning. Denne sag vedrører nemlig spørgsmålet om, hvorvidt nationale bestemmelser, der uden forskel gælder for indenlandske og importerede varer, eventuelt er uforenelige med EØF-traktatens artikel 30. Som følge heraf er en national foranstaltning som den, der omhandles i det foreliggende tilfælde, og som kun forbyder omsætning af importeret vermouth, hvis alkoholindhold er under 16 %, uforenelig med EØF-traktatens artikel 30 ff., og det er ikke muligt at gøre nogle af de undtagelser gældende, der anførtes af Domstolen i dommen i Cassis de Dijon-sagen.

Den italienske regering har tilføjet, at man for fuldstændighedens skyld også bør undersøge, om dette indførselsforbud eventuelt kunne begrundes i medfør af artikel 36, første punktum. Men selv hvis det antages, at begrebet offentligt orden kan udstrækkes til at omfatte beskyttelse af forbrugerne og god handelsskik, bliver resultatet ifølge den italienske regering ikke desto mindre, at den omhandlede foranstaltning ikke kan begrundes ud fra denne betragtning, først og fremmest fordi det er »uomtvisteligt, at en restriktiv foranstaltning som den, der er forelæggelseskendelsens genstand, ikke kan have noget andet formål og i praksis ikke kan have nogen anden virkning end at sikre indenlandske varer en fordel ved at udelukke en bestemt stats (Italiens) varer fra markedet eller gøre dem mindre konkurrencedygtige ved at underkaste dem mere byrdefulde salgsvilkår«. Derfor er denne foranstaltning uforenelig med EØF-traktatens artikel 30 ff.

Den italienske regering har yderligere tilføjet, at denne konklusion ikke kan ændres af den omstændighed, at de betingelser, der alene opstilles for omsætning af indførte varer, har deres forbillede i de bestemmelser, der finder anvendelse på det marked, hvor produktet har sin oprindelse. For så vidt som det nemlig tilkommer hver enkelt medlemsstat på sit område at give regler for alt, hvad der vedrører fremstilling og omsætning af alkoholholdige drikkevarer, når der ikke findes fællesskabsbestemmelser herom, må enhver national

foranstaltning være gyldig i sig selv, og inden for dens anvendelsesområde skal alle varer behandles ens uanset oprindelse. Man må ifølge den italienske regering afvise indførelsen af en »slags grundregel om oprindelseslandet« på fællesskabsrettens nuværende stadium, eftersom dette ville være i strid med EØF-traktatens artikel 30.

Den italienske regering har endelig tilføjet, at fremstillingen af vermouth til eksport med et alkoholindhold under 16 % vol. er fuldt ud lovlig efter italiensk lovgivning, når der er givet tilladelse til fremstillingen og ført kontrol hermed. Som følge heraf kan den omhandlede nationale foranstaltning heller ikke begrundes i, at det nødvendigt at forbyde salg af ulovligt fremstillede produkter.

Med denne motivering har den italienske regering fundet, at

»de spørgsmål, der er forelagt Domstolen af Landgericht München I, bør besvares således, at den omstændighed, at der fastsættes andre og mere byrdefulde salgsvilkår for importerede varer, end dem, der gælder for indenlandske varer, ikke er forenelig med EØF-traktatens artikel 30 ff., selv om disse vilkår har deres forbillede i de vilkår, der finder anvendelse i den stat, hvor de importerede produkter har deres oprindelse«.

Den *franske regering* har ligeledes indledningsvis anført, at det følger af Domstolens faste praksis, at den i denne sag ikke har pligt til at udtale sig om, hvorvidt den tyske lovgivning er forenelig med fællesskabsretten, men til at give en fortolkning af EØF-traktatens artikel 30 ff., især af begrebet kvantitative restriktioner og disses diskriminerende virkning.

Hvad angår det første spørgsmål, har også den franske regering foreslået, at det besvares benægtende. Ifølge regeringen har Domstolen især i dommen af 13. marts 1979 (sag 119/78, Peureux, Sml. 1979, s. 975) opstillet »princippet om ensartet og ikke-diskriminerende anvendelse af de nationale lovgivninger både med hensyn til varer, der fremstilles på statens eget område, og med hensyn til varer, der er importeret fra andre medlemsstater«.

I det foreliggende tilfælde bestrides det ikke, at den importerede vermouth opfylder betingelserne i den tyske lovgivning. De tyske myndigheder kan ikke kræve, at produktet også opfylder betingelserne i lovgivningen i den medlemsstat, hvor det er fremstillet, før de giver tilladelse til, at det sælges i Forbundsrepublikken Tyskland.

Som følge heraf har den franske regering »den ære at anmode Domstolen om med hensyn til det første spørgsmål at kende for ret, at en national lovgivning ikke kan kræve mere af importerede varer, end den kræver af indenlandske varer. Da det første spørgsmål således besvares benægtende, er den franske regering af den opfattelse, at genstanden for det andet spørgsmål er bortfaldet«.

Kommissionen deler ligeledes denne opfattelse. Den har især understreget, at den omhandlede nationale bestemmelse har til følge, at den importerede vare bliver genstand for forskelsbehandling i forhold til den tilsvarende nationale vare, og at en sådan forfordeling af importerede varer i samhandelen inden for Fællesskabet udgør »en hindring, som klart er uberettiget«. Som følge heraf må den omtvistede nationale ordning anses for en foranstaltning med tilsvarende virkning som kvantitative restriktioner.

Kommissionen har ligeledes meddelt Domstolen, at dens opmærksomhed på foranledning af en klage fra en tysk sammenslutning af erhvervsdrivende for nylig er blevet henledt på de anomalier, der følger af denne situation, og at den efter en undersøgelse af retsstillingen har besluttet at indlede den i EØF-traktatens artikel 169 foreskrevne procedure mod Forbundsrepublikken Tyskland. Den tyske regering har allerede modtaget åbningsskrivelsen.

Herefter har Kommissionen foreslået, at det første spørgsmål fra Landgericht München I besvares således:

»Det i EØF-traktatens artikel 30 omhandlede begreb 'foranstaltninger med tilsvarende virkning [som kvantitative restriktioner]' skal fortolkes således, at det også omfatter en bestemmelse, som udgør en forskelsbehandling af en importeret vare, fordi den gør en anden medlemsstats regler for fremstilling af varen obligatoriske og således forhindrer import af vermouth med oprindelse i denne anden medlemsstat, selv om der ikke findes nogen regler om fremstilling af varen i indførselslandet.«

Under hensyn til dette svar på det første spørgsmål er der ifølge Kommissionen ikke grund til at besvare det andet spørgsmål.

III — Mundtlig forhandling

I retsmødet den 10. februar 1983 har sagsøgeren i hovedsagen ved advokat Gerstenberg, sagsøgte i hovedsagen ved advokaterne Nieder og Gaedertz, den franske regering ved Carnelutti som befuldmægtiget, den italienske regering ved Conti som befuldmægtiget og Kommissionen for De europæiske Fællesskaber ved juridisk konsulent Wägenbaur som befuldmægtiget afgivet mundtlige indlæg og besvaret de af Domstolen stillede spørgsmål.

Generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 10. marts 1983.

Præmisser

1 Ved kendelse af 20. januar 1982, indgået til Domstolen den 11. februar 1982, har Landgericht München i medfør af EØF-traktatens artikel 177 forelagt Domstolen to præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af EØF-traktatens artikel 30 ff. for at kunne afgøre, om en bestemmelse i den tyske lovgivning om afsætning i Forbundsrepublikken Tyskland af udenlandsk fremstillede drikkevarer med et indhold af vin (§ 32, stk. 1, i vinloven (Weingesetz) af 14. 7. 1981, BGBl. 1971, nr. 63, s. 893) er forenelig med fællesskabsretten.

2 Spørgsmålet er blevet rejst under en sag mellem Schutzverband gegen Unwesen in der Wirtschaft — herefter benævnt Schutzverband — sagsøgeren i hovedsagen, og Weinvertriebs-GmbH, om et forbud mod afsætning af en italiensk vermouth, hvis alkoholindhold er lavere end 16 % vol., i Forbundsrepublikken Tyskland.

3 I henhold til italiensk lov (§ 7 i lovdekret nr. 3 af 11. 1. 1956, GURI nr. 14 af 18. 1. 1956, nu lov nr. 108 af 16. 3. 1956) skal alkoholindholdet i vermouth, der bringes i handelen i Italien, være mindst 16 % vol.; der kan dog meddeles dispensation til fremstilling af vermouth med et lavere alkoholindhold end 16 % vol. i Italien, såfremt den er bestemt til eksport, og såfremt lovgivningen i bestemmelseslandet er overholdt.

4 Den tyske vinlov opstiller ikke nogen minimumsgrænse for alkoholindholdet i vermouth; derimod bestemmer lovens § 32, stk. 1, følgende:

»Udenlandsk fremstillede drikkevarer med et indhold af vin (udenlandske drikkevarer indeholdende vin) må kun indføres, hvis hele varens fremstilling er foretaget i den pågældende stat efter de dér gældende regler, og varen kan bringes i omsætning i den pågældende stat med henblik på konsum i den skikkelse, hvori den foreligger; . . .«

5 Da det ifølge denne bestemmelse var forbudt at indføre italiensk vermouth, hvis alkoholindhold var lavere end 16 % vol., til Forbundsrepublikken Tyskland, fandt den nationale ret, at det var af betydning at få oplyst, om et sådant forbud udgjorde en foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ restriktion, jfr. EØF-traktatens artikel 30; retten har følgelig udsat sagen og forelagt Domstolen følgende spørgsmål:

»1. Er fortolkningen af en lovbestemmelse i medlemsstat A — hvorefter en i medlemsstat B fremstillet vermouth som følge af en ringe afgivelse fra et i reglerne i medlemsstat B fastsat minimumsindhold af alkohol ikke kan omsættes i medlemsstat A — forenelig med EØF-traktatens artikel 30, hvis der i medlemsstat A ikke er fastsat et minimumsindhold af alkohol

for indenlandsk vermouth, således at den pågældende vermouth, såfremt den havde været fremstillet i medlemsstat A, uden videre havde kunnet omsættes i denne medlemsstat?

Såfremt spørgsmål 1 besvares bekræftende:

2. Er den pågældende lovbestemmelse forenelig med EØF-traktatens artikel 30 ff., hvis de nationale regler i medlemsstat B bestemmer, at vermouth i medlemsstat B ikke behøver at opfylde denne medlemsstats nationale regler om minimumsindholdet af alkohol, såfremt den pågældende vermouth er fremstillet med henblik på eksport til medlemsstat A?«

6 Ved det første spørgsmål har den nationale ret anmodet om fortolkningsbidrag, der skal gøre det muligt at afgøre, om et forbud mod at indføre vermouth, hvis alkoholindhold er lavere end det minimum, der er fastsat i udførselsmedlemsstaten for afsætning på hjemmemarkedet — skønt et sådant minimum ikke er fastsat for afsætning af vermouth fremstillet i indførselsmedlemsstaten — henhører under kategorien kvantitative indførselsrestriktioner eller foranstaltninger med tilsvarende virkning, jfr. EØF-traktatens artikel 30.

7 Det fremgår af retsforhandlingerne — hvilket ikke er blevet bestridt af sagsøgeren i hovedsagen — at en bestemmelse i indførselsstaten, der i realiteten kun fastsætter et minimumsalkoholindhold for importeret vermouth, hindrer afsætningen af et produkt, der lovligt er fremstillet i udførselsmedlemsstaten, når den ikke fastsætter nogen betingelse om et minimumsindhold af alkohol for så vidt angår afsætningen af tilsvarende indenlandske produkter.

8 En sådan bestemmelse har derfor karakter af forskelsbehandling, for så vidt som den kun omhandler importerede produkter.

9 Den omstændighed, at den pågældende lovgivning henviser til reglerne for produktionen i udførselsmedlemsstaten, berører ikke denne konklusion, eftersom forskelsbehandlingen kun kan konstateres i forbindelse med lovgivningen i den stat, hvor afsætningen sker, dvs. indførselsmedlemsstaten.

10 Schutzverband har imidlertid gjort gældende, at denne lovgivning er begrundet, fordi de tyske forbrugere — især alle dem, der rejser til Italien hvert år — antager, at italiensk vermouth, der forhandles i Forbundsrepublikken Tyskland, er identisk med den vermouth, der sælges i Italien, og at de derfor bliver vildledt af en italiensk vermouth, hvis alkoholindhold er lavere end alkoholindholdet i den vermouth af samme mærke, de har drukket i Italien.

11 Selv om Domstolen ganske vist gentagne gange siden dommen af 20. februar 1979 (Rewe, sag 120/78, Sml. 1979, s. 649) har fastslået, at hindringer for de frie varebevægelser, der skyldes forskelle i nationale bestemmelser, især kan være begrundet i hensynet til beskyttelse af forbrugerne, udelukker de omhandlede bestemmelsers karakter af forskelsbehandling dog anvendelsen af dette kriterium, idet dette kun vedrører bestemmelser i lovgivningerne, der indeholder ensartede regler for afsætning af indenlandske og importerede produkter. Følgelig kan hensynet til beskyttelse af forbrugerne ikke i denne sag anerkendes som begrundelse i forbindelse med artikel 30, når der ikke er sikret den indenlandske produktion samme beskyttelse.

12 Det første spørgsmål må derfor besvares med, at et forbud mod at indføre vermouth, hvis alkoholindhold er lavere end det minimum, der er fastsat i udførselsmedlemsstaten med henblik på afsætning på dennes hjemmemarked, må anses for en foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ restriktion, der er forbudt i medfør af traktatens artikel 30, når et sådant minimum ikke er fastsat med henblik på afsætning af vermouth, der er fremstillet i indførselsmedlemsstaten.

13 Herefter er det ikke nødvendigt at besvare det andet spørgsmål.

Sagens omkostninger

14 De udgifter, der er afholdt af Den franske Republiks og Den italienske Republiks regeringer samt af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres. Da sagens

behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN

vedrørende de spørgsmål, som er forelagt den af Landgericht München ved kendelse af 20. januar 1982, for ret:

Et forbud mod at indføre vermouth, hvis alkoholindhold er lavere end det minimum, der er fastsat i udførselsmedlemsstaten med henblik på afsætning på dennes hjemmemarked, må anses for en foranstaltning med tilsvarende virkning som en kvantitativ restriktion, der er forbudt i medfør af traktatens artikel 30, når et sådant minimum ikke er fastsat med henblik på afsætning af vermouth, der er fremstillet i indførselsmedlemsstaten.

Pescatore O'Keeffe Everling Mackenzie Stuart

Bosco Koopmans Due Bahlmann Galmot

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 20. april 1983.

P. Heim
Justitssekretær

P. Pescatore
Formand for anden afdeling
Fungerende præsident